НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ХАДЖИ ГЕНЧО” - ТЕТЕВЕН ;

ул. „Х.Генчо” № 8; тел: 0894484787 ; e-mail: info-1100513@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ИРЕНА ФИЛИПОВА

Директор на НУ „Хаджи Генчо“ – Тетевен

МЕХАНИЗЪМ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В НУ „ХАДЖИ ГЕНЧО“ – ГР. ТЕТЕВЕН

за учебната 2026/2027 година

Механизмът е изготвен на основание чл. 174, ал. 2, т. 1 от ЗПУО и в съответствие с Наредбата за приобщаващото образование, приет на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № _9 от 08.09.2026 г. и утвърден със Заповед № 109 от 10.09.2026 г. на директора на НУ „Хаджи Генчо“ – гр. Тетевен.

СЪДЪРЖАНИЕ

МЕХАНИЗЪМ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В НУ „ХАДЖИ ГЕНЧО“ – ГР. ТЕТЕВЕН 1

СЪДЪРЖАНИЕ 2

I. ВЪВЕДЕНИЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ 3

Цел и задачи 3

Приоритетни направления 4

II. СИСТЕМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ ОТ ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ 5

1. Обща подкрепа за личностно развитие 5

2. Допълнителна подкрепа за личностно развитие 8

III. АЛГОРИТЪМ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕХАНИЗМА 9

III.1. Обща подкрепа за личностно развитие 9

III.2. Допълнителна подкрепа за личностно развитие 11

IV. КООРДИНАТОР И ЕКИПИ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ 14

V. ФИНАНСИРАНЕ НА ПОДКРЕПАТА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ 15

VI. МОНИТОРИНГ, ОТЧИТАНЕ И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА МЕХАНИЗМА 15

VII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ 16

I. ВЪВЕДЕНИЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Настоящият Механизъм за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на учениците в НУ „Хаджи Генчо“, гр. Тетевен (наричан по-нататък „Механизмът“) е изготвен на основание чл. 174, ал. 2, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и е в съответствие с Наредбата за приобщаващото образование.

Развитието на училищната общност в НУ „Хаджи Генчо“, гр. Тетевен се основава на разбирането за мисията на съвременното училище да постигне осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие във всички аспекти на живота на общността.

Приемането на ценността на всяко различие и правото на всеки ученик на образование, подкрепа, изява и развитие е институционална ценност, която се приема и отстоява от всички участници в образователния процес.

Важен принцип в дейността на училището е гарантирането на правото на достъп на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от индивидуалните му потребности.

Механизмът е елемент от цялостната политика на НУ „Хаджи Генчо“, гр. Тетевен за подкрепа за личностно развитие на учениците, в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование, и е неразделна част от документите по чл. 170 от Правилника за дейността на училището.

Цел и задачи

Основната цел на Механизма е да утвърди в училището единен модел на взаимодействие на всички участници в образователния процес за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие и на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Механизмът цели да допринесе за по-доброто организиране, координиране и сътрудничество между всички педагогически специалисти в предоставянето на подкрепа за личностно развитие. Негова неразделна част е алгоритъмът за прилагането му (Раздел III).

Основната задача на педагогическия екип на НУ „Хаджи Генчо“, гр. Тетевен, е прилагането на цялостен училищен подход при предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, чрез последователни и координирани усилия за идентифициране на потребностите от подкрепа на всеки ученик и участие в създаването на подкрепяща среда в училището.

Приоритетни направления

В НУ „Хаджи Генчо“, гр. Тетевен приоритетно се работи в следните направления:

а) Превенция – ранно оценяване и превенция на обучителните затруднения и на проблемното поведение, превенция на риска от ранно отпадане от училище;

б) Идентифициране на различията – разпознаване на ученици с индикации за изявени дарби, за хронични заболявания, в риск или със специални образователни потребности, и преценяване на необходимата подкрепа за личностно развитие – обща или допълнителна;

в) Интервенция – рехабилитация и терапевтична работа с ученици със специални образователни потребности, психологическа подкрепа на ученици в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби;

г) Консултиране – на ученици, учители, родители и други участници в процеса;

д) Подкрепа за развитие – на ученици, които напредват значително по-бързо в своето развитие в областта на науката, технологиите, изкуството или спорта.

II. СИСТЕМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ ОТ ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

1. Обща подкрепа за личностно развитие

Общата подкрепа за личностно развитие (ОПЛР) е предназначена за всички ученици и се предоставя от учителите, другите педагогически специалисти и педагогическия съветник (при наличие на такъв в щата на училището). Насочена е към развитие на потенциала на всеки ученик.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:

- екипна работа между учителите, другите педагогически специалисти и педагогическия съветник;
- допълнително обучение по учебни предмети;
- кариерно ориентиране на учениците;
- занимания по интереси;
- библиотечно-информационно обслужване – училището не разполага със собствена библиотека; класните ръководители организират занимания в читалищната библиотека и насочват учениците към нея;
- грижа за здравето;
- осигуряване на общежитие – неприложимо, училището не разполага с общежитие;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- дейности за превенция на обучителните затруднения;
- логопедична работа – училището не разполага със щатен логопед и насочва при необходимост своите ученици към специалисти в близки населени места или към Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦППО).

Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти е насочена към:

- обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
- провеждане на регулярни срещи за преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на ученик;
- определяне на конкретни дейности от общата подкрепа за отделни ученици, насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- определяне на конкретни дейности от общата подкрепа за отделни ученици, насочени към превенция на обучителните затруднения.

Превенцията на обучителните затруднения в училището включва:

- екипна работа между учителите, другите педагогически специалисти и педагогическия съветник с цел споделяне и обсъждане на информация за идентифициране на обучителни затруднения и набелязване на конкретни мерки за преодоляването им – допълнително обучение по учебните предмети, по които конкретен ученик среща затруднения, и консултиране;
- допълнително обучение по отделен учебен предмет с акцент върху обучението по български език, включително огрмотяване на ученици, за които българският език не е майчин.

Допълнителното обучение по учебни предмети е насочено към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет, които са напреднали по даден предмет и/или за които такова обучение се препоръчва в плана за подкрепа. За провеждането му директорът на училището уведомява родителите, които са задължени да осигурят присъствието на ученика.

Консултирането по учебни предмети е достъпно за всички ученици и се провежда извън редовните учебни часове от учителите по предмети, ежеседмично в рамките на учебната година, по утвърден от директора график за първия и за втория учебен срок. Класните ръководители информират родителите за възможностите за допълнително консултиране.

Кариерното ориентиране в училищното образование е съобразено с възрастта на учениците в началния етап и включва взаимно допълващи се дейности за информиране и ориентиране в съдържанието на различните професии.

Заниманията по интереси се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, секция, отбор и други, насочени към:

- мотивиране и стимулиране на развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, образованието за устойчиво развитие, както и за придобиване на умения за лидерство;
- участие в образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически участия и изяви по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно ниво;
- обучение по учебни предмети и модули, чрез които се придобива допълнителна подготовка в областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, както и учебни предмети, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие у учениците, по учебни програми, утвърдени от директора на училището.

Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез използване на възможностите на читалищната библиотека, където учениците имат свободен достъп до информация от различни документални източници и до глобалната мрежа, с цел изграждане на навици за четене и на компетентност за търсене и ползване на информация.

Грижата за здравето на учениците се осъществява чрез дейността на медицинското лице в училището, с което се създават условия за достъп на учениците до медицинско обслужване. В училището се прилагат програми, свързани със здравното образование, здравословното хранене и първата долекарска помощ, съвместно с РЗИ и общинската

администрация (отдел „Образование“). При провеждането на тези дейности учителите включват и родителите на учениците.

Родителят е длъжен да предоставя информация за здравословното състояние на детето си и за проведени медицински изследвания и консултации и да осъществява взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет на училището, като при покана за обсъждане или консултиране по здравния статус на детето се отзовава.

Учениците се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност.

Превенцията на насилието и преодоляването на проблемното поведение се изразява във включване на отделни ученици в съответните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация, както и в оказване на психологическа подкрепа, която включва:

- създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес;
- предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на тормоза и насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците;
- извършване на групова работа с учениците;
- работа със средата на ученика – семейството и връстниците.

2. Допълнителна подкрепа за личностно развитие

Допълнителната подкрепа за личностно развитие (ДПЛР) се предоставя на ученици от НУ „Хаджи Генчо“, гр. Тетевен, за които Екип за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) е оценил индивидуалните им потребности и ги е идентифицирал като ученици:

- със специални образователни потребности;
- в риск;
- с хронични заболявания;
- с изявени дарби.

В зависимост от установените индивидуални потребности на учениците се организира предоставянето на съответния вид допълнителна подкрепа за личностно развитие и нейната продължителност – краткосрочна или дългосрочна. Допълнителната подкрепа включва:

- работа с ученик по конкретен случай;
- осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- ресурсно подпомагане.

III. АЛГОРИТЪМ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕХАНИЗМА

Алгоритъмът конкретизира дейностите, отговорниците и сроковете за предоставяне на обща и на допълнителна подкрепа за личностно развитие в НУ „Хаджи Генчо“, гр. Тетевен, и е неразделна част от настоящия Механизъм.

III.1. Обща подкрепа за личностно развитие

№	Дейност	Отговорник	Срок
1	Определяне на Координатор за учебната 2026/2027 година.	Директор	Начало на учебната година
2	Провеждане на работна среща с учителите, другите педагогически специалисти и педагогическия съветник за възлагане на конкретни задачи и определяне на правила на работа при предоставяне на ОПЛР. Изготвяне и утвърждаване на училищен график на регулярните срещи за екипна работа в рамките на ОПЛР.	Директор, координатор	Начало на учебната година
3	Информиране на директора с доклад за първоначално разпознаване на потребностите от ОПЛР на ученик – за превенция на обучителни	Класен ръководител, координатор	В 3-дневен срок от установяван

№	Дейност	Отговорник	Срок
	затруднения, в риск, подпомагане при бързо напредване в развитието или преодоляване на проблемно поведение.		ето
4	Събиране на информация относно индивидуалния напредък в обучението и специфичните потребности на ученика: сведения от педагогическите специалисти за развитието му, за възможни рискови фактори в средата, информация, придружаваща ученика, портфолио, информация от родителите и др.	Учител, педагогически съветник	Своевремен но, при узнаване
5	Оценка на развитието на ученик, за когото съществуват индикации за обучителни затруднения, проблемно поведение, риск в средата или значително бързо напредване в развитието, и предоставянето ѝ на учителя.	Педагогически съветник	При поискване от класен ръководител /учител, съгласно заповед на директора
6	Обсъждане на наличната информация на регулярна среща – силни страни на ученика, областите на затруднение в обучението, индивидуалните нагласи към ученето, рисковите фактори на средата, проблемното поведение. Координаторът организира протоколирането на срещата и формулира предложение до директора за необходимостта от подкрепа и вида ѝ.	Учители, координатор, педагогически съветник	Съгласно заповед на директора
7	Запознаване на родителите с необходимостта от осигуряване на подкрепа за личностно развитие и с предложението на учителите и координатора.	Класен ръководител	В 3-дневен срок от заповедта на

№	Дейност	Отговорник	Срок
			директора
8	Насочване към оценка на индивидуалните потребности от ЕПЛР въз основа на обсъждането на информацията на регулярната среща. Информиране на родителя за резултатите от обсъждането.	Класен ръководител, координатор	Съгласно заповед на директора
9	Изготвяне на предложение до директора на училището за осигуряване на подкрепа за личностно развитие.	Координатор	В 3-дневен срок от провеждане на екипната среща
10	Информиране на родителя за определените конкретни мерки и за резултатите от изпълнението им.	Класен ръководител, координатор	До 3 дни от предложението до директора
11	Проследяване на напредъка. При необходимост – насочване към оценка на индивидуалните потребности от ЕПЛР за предоставяне на ДПЛР.	Класен ръководител, учители, координатор	До 3 месеца от предоставянето на ОПЛР
12	Отчитане на резултатите от предоставената ОПЛР на учениците.	Класен ръководител, учители, координатор	В края на I и на II учебен срок, на заседание на ПС

III.2. Допълнителна подкрепа за личностно развитие

№	Дейност	Отговорник	Срок
1	Подаване на заявление до директора на	Родител	–

№	Дейност	Отговорник	Срок
	училището за извършване на оценка на индивидуалните потребности на ученик с оглед предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие. Прилагат се: заявление до директора; статуси от проведени предварителни изследвания и консултации (психологични, логопедични, медицински), при наличие; документи, съдържащи информация за здравословното състояние и социалното положение на ученика, документи, издадени от съда, и други документи, свързани с обучението и образованието му; протокол от специализирана лекарска консултативна комисия и/или решение на ТЕЛК/НЕЛК с приложена амбулаторна карта – при ученици с хронични заболявания.		
2	Сформиране на екип за подкрепа за личностно развитие за всеки ученик, съобразно индивидуалните му потребности, със заповед.	Директор	В началото на учебната година
3	Извършване на оценка на индивидуалните потребности на ученика.	Ръководител на ЕПЛР	Съгласно чл. 73 – 77 от Наредбата за приобщаващото образование
4	Изготвяне на Карта за оценка на индивидуалните потребности на ученика – всеки специалист попълва частта в рамките на своята компетентност. Картата се предоставя на	Ръководител на ЕПЛР, директор	Съгласно чл. 78 – 79 от Наредбата за

№	Дейност	Отговорник	Срок
	родителите. При несъгласие от родителя се информира отдел „Закрила на детето“ при дирекция „Социално подпомагане“.		приобщаващото образование
5	Изготвяне на протокол от заседание на екипа, с който директорът се информира за необходимостта от предоставяне на допълнителна подкрепа.	Ръководител на ЕПЛР	3-дневен срок от приключване на оценката
6	Изпращане на заявление до директора на РЦПППО за потвърждаване на оценката.	Директор	3-дневен срок от приключване на оценката
7	Извършване на оценка за одобряване или отхвърляне на предоставянето на подкрепа чрез мобилен екип.	РЕПЛР (Регионален екип за подкрепа за личностно развитие)	До един месец
8	Издаване на заповед и уведомително писмо до директора на училището за одобряване или отхвърляне на оценката.	Директор на РЦПППО	След приключване на оценката
9	Въвеждане на информацията за ресурсно подпомагане в НЕИСПУО.	Директор	–
10	Изготвяне на план за подкрепа за личностно развитие.	Ръководител на ЕПЛР	–
11	Изготвяне на индивидуален учебен план и на индивидуални учебни програми.	Ръководител на ЕПЛР	До един месец след приключван

№	Дейност	Отговорник	Срок
			е на оценката
12	Изготвяне на график за дейността на ЕПЛР за всеки ученик – с 3 редовни заседания годишно. Утвърждаване от директора. Запознаване на родителя с графика.	Ръководител на ЕПЛР, координатор	3-дневен срок от включване на ученика в ДПЛР
13	Провеждане и протоколиране на заседанията на ЕПЛР; към всеки протокол се прилагат доклади, становища и друга документация от работата на екипа.	Ръководител на ЕПЛР	По график
14	Отчитане на резултатите от предоставената допълнителна подкрепа с доклад до директора – оценка на развитието на ученика, на постигнатите цели и резултати от обучението, на използваните специални педагогически средства и методи на работа, на изпълнението на плана за подкрепа.	ЕПЛР	В 7-дневен срок след края на първия учебен срок и в 10-дневен срок след края на втория учебен срок

IV. КООРДИНАТОР И ЕКИПИ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Директорът на училището определя със заповед в началото на всяка учебна година Координатор на екипите за подкрепа за личностно развитие в училището, който отговаря за организацията, координацията и документирането на дейностите по предоставяне на обща подкрепа, съгласно чл. 7 от Наредбата за приобщаващото образование.

За всеки ученик, за когото е установена потребност от допълнителна подкрепа за личностно развитие, директорът сформира със заповед Екип за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР), в състав съобразно индивидуалните потребности на ученика, съгласно чл. 76 от Наредбата за приобщаващото образование. В екипа могат да участват класният ръководител, учители, педагогическият съветник (при наличие), ресурсен учител или други специалисти, привлечени в зависимост от конкретния случай.

Екипът за подкрепа за личностно развитие организира своята работа в заседания, съгласно график, утвърден от директора, и води протоколи за всяко заседание, съгласно раздел VII от настоящия Механизъм.

V. ФИНАНСИРАНЕ НА ПОДКРЕПАТА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Дейностите по предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие се финансират съгласно чл. 16 от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, със средства от: издръжката на дейностите по възпитание и обучение на учениците; целеви средства от държавния бюджет; европейски фондове и програми; други приходи на училището.

Дейностите по предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие се финансират с целеви средства, разпределяни по реда на действащото законодателство, и с ресурсно подпомагане, определено по индивидуалния случай, съгласно чл. 149 от Правилника за дейността на училището.

VI. МОНИТОРИНГ, ОТЧИТАНЕ И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА МЕХАНИЗМА

Координаторът на екипите за подкрепа за личностно развитие представя пред Педагогическия съвет годишен отчет за изпълнението на Механизма в края на всеки учебен срок, включващ: брой ученици, обхванати от обща подкрепа; брой ученици, обхванати от допълнителна подкрепа; постигнати резултати и констатирани затруднения.

Настоящият Механизъм се актуализира ежегодно в началото на учебната година или при промяна в нормативната уредба, по предложение на директора и с решение на Педагогическия съвет.

VII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият Механизъм е изготвен на основание чл. 174, ал. 2, т. 1 от ЗПУО и в съответствие с Наредбата за приобщаващото образование и е неразделна част от документите по чл. 170 от Правилника за дейността на училището.

§ 2. Механизмът влиза в сила от датата на утвърждаването му и се прилага за учебната 2026/2027 година.

§ 3. Всички педагогически специалисти и непедагогическият персонал се запознават с Механизма в началото на учебната година.

§ 4. Настоящият Механизъм е приет на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 9 от 08.09.2026 г. и е утвърден със Заповед № 109 от 10.09.2026 г. на директора на НУ „Хаджи Генчо“ – гр. Тетевен.